

## Nieuwjaarsrede 2019 Fietzersbond Haarlem

Welkom allemaal

Het mag nog net. Eind januari zijn de meesten al weer vergeten dat we iedereen het beste wensen voor het nieuwe jaar. Daarom begin ik met iedereen een heel voorspoedig 2019 toe te wensen en alle vrijwilligers die het afgelopen jaar bijgedragen hebben het product fiets te versterken, te danken voor hun inzet. De actieve leden van de afdelingen Hillegom, Bloemendaal, Velsen, Heemstede en Haarlem, de redactie en de bezorgers van de Haarlemmer Wielen, de webmasters, zij die in de ledenraad van de landelijke Fietzersbond participeren en de leden van de coördinatiegroep. En natuurlijk ook de vrijwilligers die dit jaar bijgedragen hebben aan de oprichting van de Haarlemse Fietsschool. Zoals een Haarlemse ambtenaar mij recent toevertrouwde: 'zonder de Fietzersbond zou Haarlem er anders, minder fraai, hebben uitgezien.

De fiets zit in de lift. Er wordt in Nederland meer gefietst, er is meer aandacht voor de fiets en er komt meer geld vrij om de fietsinfra te verbeteren om zo het fietsgebruik te stimuleren. De fiets staat op de agenda van veel overheden en maatschappelijke organisaties voor het verwezenlijken van hun doelen: schonere lucht, minder CO<sub>2</sub>, meer ruimte voor de bewoners van gemeentes, meer verkeersveiligheid, bestrijding van ziektes zoals obesitas en integratie van nieuwe Nederlanders. De fietser helpt deze maatschappelijke doelen te verwezenlijken. Het autogebruik voor de korte afstand daalt, het fietsgebruik stijgt. In het verstedelijkte gebied van Noord-Holland heeft de fiets op een afstand tot 7,5 kilometer een dominante positie: het heeft een hoger aandeel dan de auto en het openbaar vervoer. Ook groeit in Kennemerland het aandeel van de fiets voor de afstand tussen 7,5 en 15 km. en dat aandeel zal fors kunnen groeien, mede door doorfietsroutes. Hiervoor hebben wij als regio Haarlem vorig jaar een helder voorstel gemaakt en gepresenteerd aan de overheden.

De Provincie heeft het afgelopen najaar een inspirerende en ambitieuze nota Perspectief Fiets gemaakt om de fietsinfrastructuur in Noord-Holland verder te verbeteren. Er is tot 2021 23 miljoen euro beschikbaar gesteld om knelpunten in het provinciale netwerk weg te werken. Ook heeft de provincie een subsidieaanvraag gedaan bij het ministerie voor de doorfietsroute Uitgeest-Heemstede. Met de provinciale ambities komen er nu ook plannen om het provinciale netwerk te versterken. Er staat een reeks plannen op stapel. Zo worden er de komende jaren een substantieel aantal doorfietsroutes aangelegd. Er komt vanuit de provincie tevens aandacht voor onderwerpen als fietsveiligheid, fietsendiefstal, fietsparkeren. Wij zijn blij met deze stappen en zullen de politiek ook blijven stimuleren om het beleid om te zetten in daden.

De fiets moet het niet alleen de provincie hebben. Gemeentes sturen steeds meer op meer ruimte voor de fiets, schone lucht en autoluwe gebieden. De Haarlemse binnenstad zal over enkele jaren nog autoluwer zijn. Ook de snelheid van auto's wordt in lijn gebracht met de functie die de meeste straten en wegen hebben: een verblijfsfunctie. De landelijke Fietzersbond is vorig jaar begonnen met een actie '30 wordt het nieuwe 50' waarmee uitgedrukt wordt dat de auto en de bus te gast zijn in verblijfsgebieden. Op steeds meer plaatsen, ook waar bussen komen, is de toegestane maximum snelheid 30. De auto, vrachtauto en bus binnen de bebouwde kom, zijn te gast en rijden dus maximaal 30 km.

Technologische ontwikkelingen dwingen ons na te denken over de plaats van nieuwe voertuigen in het verkeer. Speedpedelecs elektrische scooters, elektrische brommers wel of niet op het fietspad,.

Meer mensen fietsen op een grotere variëteit van fietsen met steeds grotere snelheidsverschillen. Dat stemt tot nadenken. Op de fietspaden wordt het steeds drukker en daarmee ook onveiliger. Scooters (met de blauwe plaatjes) mogen straks in Amsterdam niet meer van het fietspad gebruik maken. Gaat dat in onze fiets-regio Haarlem straks ook gelden?

Het aantal fietsongevallen stijgt. In 2017 kwamen 206 fietsers om in het verkeer, 17 meer dan in 2016, het hoogste aantal in tien jaar. In 2017 kwamen 201 inzittenden van een personenauto om het leven, 30 minder dan in 2016. Het is voor het eerst dat er meer dodelijke verkeersslachtoffers op de fiets vallen dan in de auto. We vermoeden dat deze trend zich doorgezet heeft in 2018.

In 2017 raakten naar schatting 20.800 personen ernstig gewond in het verkeer, minder dan de 21.400 in 2016. Bijna twee derde van het aantal ernstig verkeersgewonden bestaat uit fietsers. Het overgrote deel daarvan raakt gewond bij eenzijdige ongevallen. Er vallen relatief veel ernstig verkeersgewonden onder jongeren (15-19 jaar) en onder mensen van 45 jaar en ouder. Dit is een heel zorgelijke ontwikkeling. In de pers wordt de oudere e-biker vaak genoemd als de groep waar het aantal ongevallen het hardst stijgt. In absolute aantallen is dit wel waar: er wordt immers meer op e-bikes gefietst. Procentueel is het aantal fietsongevallen met e-bikes niet gestegen.

Eenzijdige ongevallen zijn vaak het gevolg van een matige of slechte fietsinfrastructuur. Dat aantal ongevallen moet dalen. Dan zijn gemeenten en de provincie aanzet. Rechte stoepranden, kuilen in de weg, paaltjes en andere obstakels leiden vaak tot onnodige ongevallen. Er worden nog steeds rechte stoepranden bij herinrichtingsprojecten aangelegd. Al jaren overlegt de Fietzersbond met de gemeenten om een vergevingsgezinde infrastructuur. Gewoonte en onbekendheid leiden er toe dat er toch rechte banden worden gebruikt. Goed voorbeeld hoe het wel kan is in de gemeente Velsen. Vergevingsgezinde infrastructuur begint daar "gewoon" te worden bij herinrichtingen.

Ook het fietsgedrag verdient in dit verband aandacht. Er wordt in en buiten de media geklaagd over het (niet vergevingsgezinde) gedrag van fietsers. Appende fietsers, spookrijders, rood licht negerders, mensen die zonder licht fietsen roepen de ergernis op van andere weggebruikers, ook vaak fietsers. Wij fietsers moeten op ons imago letten. Gedragsbeïnvloeding is lastig. Toch moet er meer campagne gevoerd worden en er moet er meer gehandhaafd worden.

Ik dank op deze plaats de organisatie van het Rosenstock-Huessy Huis voor hun gastvrijheid. Wij konden niet terecht in de gebruikelijke bibliotheek. Die wordt verbouwd. De Rafter, de ruimte die wij nu gebruiken, wordt normaal niet verhuurd. Daar is voor dit jaar een uitzondering op gemaakt waardoor wij hier toch welkom waren. Volgens jaar hopen wij u in een geheel gerenoveerde ruimte opnieuw te zien.

Fietsfamilie, hier bijeen, ik wens u een gezond en voorspoedig fietsjaar 2019 toe. Fiets vergevingsgezind en let erop dat u bij het stemmen voor Provinciale staten in maart de fietser een steuntje in de rug kunt geven.